

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО
ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ І ПРАВА

**ПРАВА ЛЮДИНИ:
ЗДОБУТКИ, ПРОБЛЕМИ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

**Збірник матеріалів
Всеукраїнського круглого столу**

(Київ, 5 грудня 2019 р.)

THIS PROJECT IS FUNDED BY
THE EUROPEAN UNION

PRAVO-JUSTICE

Публікацію здійснено за підтримки проекту Європейського Союзу
«Pravo-Justice»

Київ
2019

Редакційна колегія:

Н. І. Кудерська – завідувач кафедри загальноправових дисциплін Інституту управління і права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, доктор юридичних наук, доцент;

С. М. Прилипка – завідувач кафедри приватного права Інституту управління і права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, доктор юридичних наук, професор;

Ю. В. Ткаченко – директор Інституту управління і права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, кандидат економічних наук, доцент;

А. С. Мацко – доцент кафедри загальноправових дисциплін Інституту управління і права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, кандидат юридичних наук, доцент;

Т. О. Барабаш – асистент кафедри приватного права Інституту управління і права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, кандидат юридичних наук;

Я. С. Бенедик – асистент кафедри публічного права Інституту управління і права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, кандидат юридичних наук

Права людини: здобутки, проблеми та перспективи : зб. матеріалів 3-41 Всеукр. круглого столу (Київ, 5 груд. 2019 р.) / редкол.: Н. І. Кудерська, С. М. Прилипка, Ю. В. Ткаченко та ін. – Харків : Право, 2019. – 194 с.

ISBN 978-966-937-918-4

До збірника увійшли тези доповідей науковців, викладачів, студентів та учнів національних освітніх закладів, представлених на Всеукраїнському круглому столі «Права людини: здобутки, проблеми та перспективи», який було організовано і проведено в м. Київ Інститутом управління і права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого з нагоди 71-ї річниці прийняття Загальної декларації прав людини за підтримки проекту Європейського Союзу «Pravo-Justice».

Для науковців, аспірантів, студентів, тих, хто цікавиться проблемами захисту прав і свобод людини.

УДК 342.7:341.1/8

© Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2019

© Інститут управління і права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, 2019

© Оформлення. Видавництво «Право», 2019

ISBN 978-966-937-918-4

докт. економ. наук за спец. 08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка. Сєверодонецьк, 2019. 36 с.

3. Мельник Р.С. Право на свободу мирних зібрань: теорія і практика К., ВАІТЕ, 2015. 168 с.

Сіньова Л. М.¹

ПРОБЛЕМА СОЦІАЛЬНОЇ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ МАЛОЗАБЕЗПЕЧЕНИМ СІМ'ЯМ В УКРАЇНІ

Українська держава потребує правових досліджень щодо проблеми бідності та нерівних можливостей серед дітей для розвитку української нації. Зниження доходів населення та звуження і до того обмежених бюджетних можливостей, безумовно, негативно впливатиме на становище дітей та може привести до посилення нерівності щодо розвитку та доступу до базових благ.

Незважаючи на доволі розгалужену мережу державної підтримки сімей з дітьми, частина дітей з тих чи інших причин опиняється в державних закладах опіки, на вулиці, стикається з проблемою соціального виключення: через інвалідність, належність батьків до категорії трудових мігрантів, належність до національних меншин, соціально небезпечні захворювання (зокрема на ВІЛ/СНІД, туберкульоз), проживання в неповній родині тощо; втратою соціальних зв'язків, що є першопричиною бідності та нерівних можливостей [1, с. 6].

Частка витрат на харчування в бюджеті середньоукраїнської сім'ї є чутливим індикатором купівельної спроможності та рівня життя в цілому. Значні масштаби низькодохідності – головна причина незбалансованого споживчого бюджету родини, половина якого витрачається на харчування. У такій ситуації у сім'ї практично не залишається коштів не тільки для розвитку, але й для оплати базових послуг соціальної сфери [2].

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям» від 01.06.2000 року № 1768-III [3] визначено, що державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям –

---

¹ Кандидат юридичних наук, асистент кафедри трудового права та права соціального забезпечення юридичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка

щомісячна допомога, яка надається малозабезпеченим сім'ям у грошовій формі в розмірі, що залежить від величини середньомісячного сукупного доходу сім'ї.

Прожитковий мінімум визначається для кожної сім'ї індивідуально, залежно від її складу, сумою прожиткових мінімумів, розрахованих та затверджених відповідно до Закону України «Про прожитковий мінімум» для осіб, які відносяться до основних соціальних і демографічних груп населення.

Середньомісячний сукупний дохід сім'ї обчислюється на підставі середнього місячного доходу усіх членів сім'ї з усіх джерел надходжень протягом шести місяців, що передують місяцю звернення за призначенням державної соціальної допомоги, крім допомоги на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування. До сукупного доходу сім'ї не враховується грошове забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу, які беруть безпосередню участь в антитерористичній операції, на час її проведення, безпосередню участь у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, на час здійснення зазначених заходів.

Слід зазначити, що рівень забезпечення прожиткового мінімуму встановлюється виходячи з реальних можливостей видаткової частини Державного бюджету України і одночасно затверджується з прийняттям закону про Державний бюджет України на наступний рік.

Проектом Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» [4] передбачені наступні розміри прожиткового мінімуму на одну особу в розрахунку на місяць у розмірі з 1 січня 2020 року - 2027 гривень, з 1 липня - 2118 гривень, з 1 грудня - 2189 гривень, а для основних соціальних і демографічних груп населення:

дітей віком до 6 років: з 1 січня 2020 року - 1779 гривень, з 1 липня - 1859 гривень, з 1 грудня - 1921 гривня;

дітей віком від 6 до 18 років: з 1 січня 2020 року - 2218 гривень, з 1 липня - 2318 гривень, з 1 грудня - 2395 гривень;

працевдатних осіб: з 1 січня 2020 року - 2102 гривні, з 1 липня - 2197 гривень, з 1 грудня - 2270 гривень;

осіб, які втратили працевдатність: з 1 січня 2020 року - 1638 гривень, з 1 липня - 1712 гривні, з 1 грудня - 1769 гривень.

Кабінету Міністрів України рекомендовано здійснити рішучі кроки щодо наближення у 2020 році розміру прожиткового мінімуму до його реальної величини, яка може становити розрахунково близько 4251 гривню з відповідним коригуванням розміру прожиткового мінімуму для основних соціальних і демографічних груп населення.

На нашу думку, основним проблемним положенням закону є обмеження розміру допомоги можливостями державного бюджету. В законі про державний бюджет на відповідний рік встановлюється так званий рівень забезпеченості прожиткового мінімуму у відсотках до реального показника цього стандарту.

Малозабезпечена сім'я – це сім'я, яка з поважних або незалежних від неї причин має середньомісячний сукупний дохід нижчий від прожиткового мінімуму для сім'ї. Тому право сім'ї розраховувати на цю допомогу не лише від доходів, але і від майнового стану, зайнятості працездатних членів родини та інших чинників.

Цю допомогу призначають відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям» від 01.06.2000 року № 1768-III та Постанови КМ України від 24.02.2003 року № 250 «Про затвердження Порядку призначення і виплати державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям».

В контексті реформування змін в системі соціальних допомог в Україні Міністерство соціальної політики представило Концепцію реформування прожиткового мінімуму в Україні, яка передбачає відмову від прив'язки понад 150 видів соціальних виплат від прожиткового мінімуму і збільшення соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям. При цьому пенсії та допомога малозабезпеченим сім'ям залишаються єдиними видами виплат, «прив'язаними» до прожиткового мінімуму. Розмір всіх інших виплат пропонують встановлювати в абсолютних цифрах і переглядати їх кожного року при прийнятті Державного бюджету [5].

Варто зазначити, що до прожиткового мінімуму наразі прив'язані виплати самотнім матерям, особам з інвалідністю, тим, хто доглядає за особами з інвалідністю, та частково виплачують внутрішньо переміщеним особам, якщо ті мають інвалідність, тощо. Таким чином, реформа прожиткового мінімуму призведе до того, що будуть урізані соціальні виплати для інших категорій осіб (наприклад, жінок, котрі

мають додаткове навантаження репродуктивної праці, особи з інвалідністю та ін.).

На думку фахівців Міністерства соціальної політики України зазначено, що державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям стане ефективнішою: для сімей, що перебувають у складних життєвих обставинах, розміри виплат збільшуватимуться [5].

На підставі аналізу тенденцій правового реформування соціальної державної підтримки малозабезпечених сімей в Україні, варто підсумувати, що запропонований підхід з відмовою від пов'язання більшості видів соціальних виплат від прожиткового мінімуму, зокрема, виплат соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям, допоможе реально підвищити соціальне забезпечення вказаної категорії населення.

Список використаних джерел:

1. Бідність та нерівні можливості дітей в Україні / [Черенько Л.М., Полякова С.В., Реут А.Г. та ін.]; за ред. Е.М.Лібанової. – К.: Інститут демографії та соціальних досліджень НАН України, Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ), Український центр соціальних реформ, 2009. – 288 с.

2. Звіт про результати аналізу виконання заходів з реалізації стратегії подолання бідності URL: https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2018/23-3_2018/Zvit_23-3_2018.pdf (дата звернення 26.11.2019)

3. Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям : Закон України від 01.06.2000 року № 1768-III *Відомості Верховної Ради України* (ВВР), 2000, № 35, ст.290

4. Проект про Державний бюджет України на 2020 рік URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JI00486A.html (дата звернення 26.11.2019)

5. У Мінсоцполітики аносували підвищення допомоги малозабезпеченим сім'ям URL: <https://prm.ua/u-minsotspolitiki-anonsuvali-pidvishhennya-dopomogi-malozabezpechenim-sim-yam/> (дата звернення 26.11.2019)

ЗМІСТ

Кучма О. Л. НАЛЕЖНИЙ ДОКАЗ ЯК ГАРАНТІЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД В УКРАЇНІ.....	3
Олефір В. І. ДО ПИТАННЯ ГАРМОНІЗАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ТА УКРАЇНИ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА ПРАЦЮ ТРУДОВИМИ МІГРАНТАМИ.....	6
Явір В. А. ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ЄВРОАТЛАНТИЧНИХ СТАНДАРТІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН В УКРАЇНІ.....	11
Автухов К. А. ЩОДО ЗАКРІПЛЕННЯ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ЗАСУДЖЕНИХ ДО АРЕШТУ.....	16
Андрущенко Л. В. ПОРІВНЯЛЬНІ АСПЕКТИ ЗАРУБІЖНОГО ТА НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА ГРОМАДЯН НА ІНКЛЮЗИВНУ ОСВІТУ.....	19
Барабаш Т. О. ПРОБЛЕМИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПРАВОВИХ СТАНДАРТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ В НАЦІОНАЛЬНУ СУДОВУ ДІЯЛЬНІСТЬ.....	25
Отарова А. А. THE PROCESS OF THE ADOPTION OF THE CONVENTION ON THE RIGHTS OF THE CHILD.....	29
Погорєлова О. С. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ, ВИЗНАЧЕНІ ЄВРОПЕЙСЬКОЮ СОЦІАЛЬНОЮ ХАРТІЄЮ (ПЕРЕГЛЯНУТОЮ) В СФЕРІ ОПЛАТИ ПРАЦІ.....	33
Самбор М. А. ПРАВО НА СВОБОДУ МИРНИХ ЗІБРАНЬ, ЯК ЗАСІБ СОЦІАЛЬНОГО ДІАЛОГУ В УКРАЇНІ.....	37
Сіньова Л. М. ПРОБЛЕМА СОЦІАЛЬНОЇ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ МАЛОЗАБЕЗПЕЧЕНИМ СІМ'ЯМ В УКРАЇНІ.....	41
Славко А. С. ПЛЮРАЛІЗМ В ОСВІТІ ЯК ЦІННІСТЬ: ПІДХІД ЄСПЛ.....	45
Чижов Д. А. ПРАВА ЛЮДИНИ: ІСТОРІОГРАФІЯ ТА РОЗВИТОК.....	49
Щерба В. М. ЩОДО ПИТАННЯ СУДУ ПРИСЯЖНИХ.....	53
Волевський Л. В. РЕКОДИФІКАЦІЯ ГОСПОДАРСЬКОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ЯК ЕЛЕМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД.....	55

Кащук Т. О.	
ПРАВО ГРОМАДЯН НА ВІДПОЧИНОК: ЗЕМЕЛЬНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ.....	57
Петрик І. Й.	
ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА ВЛАСНОСТІ ПРИ ВІДНЕСЕННІ БАНКУ ДО КАТЕГОРІЇ ПРОБЛЕМНИХ.....	60
Погорелова Л. Г.	
РОЛЬ МІЖНАРОДНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАЦІ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ.....	63
Прилико Д. С.	
ЗАХИСТ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.....	67
Савченко С. В.	
ОСОБЛИВОСТІ ПРАВА ГРОМАДЯН НА ВІДПОЧИНОК: ЗЕМЕЛЬНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ.....	70

ТРИБУНА МОЛОДОГО ВЧЕНОГО

Аджієва Е. М.	
СУЧАСНИЙ СТАН ПРАВ ЛЮДИНИ В ОКУПОВАНОМУ КРИМУ.....	73
Арташесян З. Г.	
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД В УКРАЇНІ.....	75
Бехало М.О.	
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЛЕЖНОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ОСОБАМ, ПОЗБАВЛЕНИМ ВОЛІ, ВІДПОВІДНО ДО ПРАКТИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ.....	79
Бублик А. О.	
КОНВЕНЦІЯ ООН ПРО ПРАВА ДИТИНИ: ЗАХИСТ ПРАВ ДИТИНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	83
Величко І. В.	
КОНВЕНЦІЯ ООН ПРО ПРАВА ДИТИНИ: АКТУАЛЬНІСТЬ ТА ДІЄВІСТЬ.....	86
Войтюк Д. В.	
ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА КОНСТИТУЦІЙНУ СКАРГУ В УКРАЇНІ.....	89
Головко А. С.	
МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ООН ЩОДО ПОВОДЖЕННЯ ІЗ ЗАСУДЖЕНИМИ.....	93
Гончарук І. О.	
ВПЛИВ ПРАКТИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ НА ЗДІЙСНЕННЯ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДОЧИНСТВА В УКРАЇНІ... ..	96
Гроза Д. В.	
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД В УКРАЇНІ У КОНТЕКСТІ НОВОГО ЕТАПУ РЕФОРМУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ВЕРХОВНОГО СУДУ ТА ОРГАНІВ СУДДІВСЬКОГО ВРЯДУВАННЯ..	100
Дмитришин Р. А.	

ПРАВО ЛЮДИНИ НА СПОЖИВАННЯ ЕКОЛОГІЧНО ЧИСТОЇ ПРОДУКЦІЇ.....	103
<i>Драшкуль В. М.</i> ПРОБЛЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД В УКРАЇНІ.....	106
<i>Zheldak Y. T.</i> COMPARATIVE ASPECTS OF LEGAL REGULATION OF SEX WORK IN SWEDEN AND GERMANY.....	109
<i>Заволока Д. О.</i> СОЦІАЛЬНА СУТЬ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ: ОСНОВНА ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ.....	112
<i>Зацарна К. І.</i> ПИТАННЯ ПОРУШЕННЯ ПРАВ МІГРАНТІВ В ЄВРОПІ.....	117
<i>Золотко А. В.</i> ВІДСУТІСТЬ МЕХАНІЗМУ ЗВІЛЬНЕННЯ ЗАСУДЖЕНИХ ВІД ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ У ВИГЛЯДІ ДОВІЧНОГО ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ В УКРАЇНІ, ЯК ПОРУШЕННЯ ОСНОВОПОЛОЖНИХ ПРАВ ЛЮДИНИ.....	120
<i>Каленівіч М. С.</i> РОЛЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ НАЛЕЖНОГО ТА ЕФЕКТИВНОГО МЕХАНІЗМУ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ.....	123
<i>Кацман М. М.</i> ГАРАНТІЇ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИНЦИПУ РІВНОСТІ ПРАВ ТА СВОБОД ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА В УКРАЇНІ.....	127
<i>Коваль Л. А.</i> РОЛЬ І МІСЦЕ УКРАЇНИ В МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОМУ ДИСПУТІ..	131
<i>Колодій Є.М.</i> СУЧАСНИЙ ЗАХИСТ ПРАВ ДІТЕЙ.....	136
<i>Корецька Т. С.</i> ДЕЯКІ ПИТАННЯ ЩОДО РЕГІОНАЛЬНИХ СИСТЕМ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ.....	139
<i>Кудренко Д. Д.</i> ПРОБЛЕМНІ ЗАСАДИ НАДАННЯ БЕЗОПЛАТНОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ.....	142
<i>Мартинюк О. Л.</i> ПРАВО НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД: ДОСТУП ДО ПРАВОСУДДЯ.....	148
<i>Микитюк О. С.</i> ПРАВОВІ НАСЛІДКИ АГРЕСІЇ РФ У СФЕРІ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА.....	151
<i>Онищенко А. С.</i> ДО ПИТАННЯ ЩОДО НОРМАТИВНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ.....	156
<i>Петрухно В. В.</i> В ПОШУКАХ ОПТИМАЛЬНОЇ МОДЕЛІ ВИБОРЧОЇ СИСТЕМИ ДЛЯ	

УКРАЇНИ.....	158
Попович М. Є. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЛЕЖНОГО ДОСТУПУ ДІТЕЙ ДО ПРАВОСУДДЯ.....	161
Серпун Д. Р. ПРАВО ГРОМАДЯНИНА ЩОДО КОНСТИТУЦІЙНОЇ ЗАКОННОСТІ В СИСТЕМІ СУЧАСНОГО ПРАВА.....	164
Скідан Н. В. ЕВОЛЮЦІЯ ПІДХОДІВ ВЕРХОВНОГО СУДУ ДО ВИРІШЕННЯ ПИТАННЯ ДОПУСТИМОСТІ ДОКАЗІВ ЯК СКЛАДОВОЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД (НА ПРИКЛАДІ ЗАСТОСУВАННЯ Ч. 12 СТ. 290 КПК).....	167
Ткаченко Т. О. ПОРІВНЯННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАХИСТУ ПРАВ ЖІНОК В УКРАЇНІ ТА В ЄВРОПІ.....	170
Ткачук А. В. ПРАВО НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД ЯК ОДНА З КОНСТИТУЦІЙНИХ ГАРАНТІЙ ЗАБАЗПЕЧЕННЯ ТА ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ ЗІ СТОРОНИ ДЕРЖАВИ.....	173
Трофимчук К. О. ПРАВОВА ПРИРОДА ВИСНОВКУ СУДОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ЯК ЗАСОБУ ДОКАЗУВАННЯ.....	176
Харькова Х. М. СУБ'ЄКТИВНІСТЬ У ФІЛОСОВСЬКОМУ ОСМИСЛЕННІ ЛЮДИНИ ТА ПРИРОДНІ ПРАВА.....	181
Циз А. В. ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО СУДОЧИНСТВА ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ.....	182
Шунік Д. А. ЗВЕРНЕННЯ СТЯГНЕННЯ НА ЧАСТКУ У СТАТУТНОМУ КАПІТАЛІ, ЯК ПОРУШЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ЗАСТОСУВАННЯ ПРАКТИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ.....	186

Наукове видання

ПРАВА ЛЮДИНИ: ЗДОБУТКИ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

**Збірник матеріалів
Всеукраїнського круглого столу**

(Київ, 5 грудня 2019 р.)

Відповідальний за випуск *Я. С. Бенедик*

Матеріали друкуються в авторській редакції

Підписано до друку 13.12.2019.
Формат 60×84 ¹/₁₆, Папір офсетний. Гарнітура Times.
Ум. друк. арк. 11,28. Обл.-вид. арк. 9,81. Вид. № 2430.
Тираж 100 прим.

Видавництво «Право» Національної академії правових наук України
та Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
вул. Чернишевська, 80а, Харків, 61002, Україна
Тел./факс (057) 716-45-53
Сайт: www.pravo-izdat.com.ua
E-mail для авторів: verstka@pravo-izdat.com.ua
E-mail для замовлень: sales@pravo-izdat.com.ua

Свідцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції — серія ДК № 4219 від 01.12.2011 р.

Виготовлено у друкарні ФОП Дуюнова Л. М.
Тел. (057) 717-28-80